

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۰۵

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو خير ناصر و معين الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لا سيما على مولانا بقیة الله و اللعن الدائم على أعدائهم أعداء الله الى يوم لقاء الله، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ.

موضوع: وضو از دیدگاه فریقین؛ وضوی امیرالمومنین (علیه السلام) در کتب اهل سنت ... (۱)

بحث روی این موضوع بود که آیا در وضو پا را باید مسح کشید یا غسل داد؟

ما ابتدا روایات اهل بیت (علیهم السلام) را خواندیم صراحت دارد بر این که آنچه از کتاب و سنت دلالت می کند مسح پا است نه شستن پا! اگر در بعضی از روایات بحث شستن پا آمده است، بحث تقیه، جهت رعایت حفظ جان شیعیان است.

در رابطه با آیات قرآن هم که بحث کردیم درباره آیهی شریفه:

(... فَأَغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ...)

صورت و دستها را تا آرنج بشوید! و سر و پاها را تا مفصل مسح کنید!

سوره مائده (۵): آیه ۶

ادلهی متعددی از ادبا و نحویین و لغت شناسان و مفسران اهل سنت آوردیم که دلالت بر مسح پا می کند.

در مرحله سوم به روایات اهل سنت رسیدیم که دلالت بر مسح می کند اولین مسئله ای که ما مطرح کردیم

روایت از صحیح بخاری جلد اول صفحه ۱۲۱ حدیث ۶۰ بود.

«عبدالله ابن عمرو عاص» می‌گوید ما چند سفری که همراه نبی مکرم بودیم

«فَجَعَلْنَا نَمْسُحُ عَلَى أَرْجُلِنَا»

همه ما صحابه بر پایمان مسح می‌کشیدیم

الجامع الصحيح المختصر (صحيح البخارى)، ج ۱، ص ۲۱، اسم المؤلف: محمد بن إسماعيل أبو عبدالله البخاري الجعفي، الوفاة: ۲۵۶، ناشر: دار الفكر، بيروت، ۱۴۰۱ ق.

ما روی این روایت مفصل بحث کردیم.

دلیل دوم ما وضوی «جبرئیل» بود که در اولین مراحلی که «جبرئیل» وضو گرفتن را به نبی مکرم (صلی الله علیه واله وسلم) آموزش داد مسح پا بود.

دلیل سوم ما خبر «رفاعه» بود که مفصل بحث شد.

دلیل چهارم وضوی نبی مکرم با روایت‌های مختلف و با سندهای صحیح بود که نبی مکرم به هنگام وضو گرفتن بر پایشان مسح می‌کشیدند و آن را نمی‌شستند.

دلیل پنجم ما وضوی امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است در روایات متعدد اهل سنت با سندهای مختلف و صحیح آورده‌اند که امیرالمؤمنین هنگام وضو گرفتن پای خود را مسح می‌کشیدند و نمی‌شستند.

اولین روایت، روایت صحیحی است همین برای ما کفایت می‌کند گرچه روایت‌های دیگری هم به عنوان مؤید خواهیم آورد.

روایت را آقای «احمد ابن حنبل» در «مسند» خودش از عبد خیر نقل می‌کند

ایشان می‌گوید علی بن ابیطالب فرمودند:

«كنت أرى ان باطن القدمين أحق بالمسح من ظاهرهما»

از نظر ظاهر رأی و نظر این بود که باطن پا برای مسح کردن از روی پا برای مسح کردن بهتر است

مسند الإمام أحمد بن حنبل ، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشيباني الوفاة: ٢٤١ ، دار النشر : مؤسسة قرطبة - مصر، ج ١، ص ١١٤.

ولكن:

«حتى رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم يمسح ظاهرهما»

پیغمبر اکرم دارد روی پاها را مسح می‌کشد.

این را ما در گذشته در رابطه با احادیث دال بر مسح نبی مکرم خواندیم و عرض کردیم که این روایت را آقای «ابن حجر عسقلانی» که از استوانه‌های علمی اهل سنت است می‌گوید روایت صحیح است.

آقایان می‌توانند کتاب «تلخیص الخبیر» جلد ٢ صفحه ٣٩٢ را ببینند این روایت را آقای «ذهبی» در کتاب «سیر اعلام نبلاء» جلد ١٣ صفحه ٣٠٠ آورده است.

محقق کتاب جناب آقای «ارنؤوط» که از محققان به نام و پر آوازه‌ای اهل سنت است و تحقیقات زیادی دارد ، در پاورقی کتاب می‌گوید:

«رجاله ثقات»

سیر أعلام النبلاء ، اسم المؤلف: محمد بن أحمد بن عثمان بن قایماز الذهبي أبو عبد الله الوفاة: ٧٤٨ ، دار النشر : مؤسسة الرسالة - بيروت - ١٤١٣ ، الطبعة : التاسعة ، تحقيق : شعيب الأرنؤوط ، محمد نعیم العرقسوسي، ج ١٣ ص ٣٠٠.

روایان این حدیثی که می‌گوید حضرت علی هنگام وضو گرفتن مسح می‌کشیدند ثقه هستند.

همچنین جناب «ساعاتی» از محققان و فقهای بزرگ اهل سنت است که قبلاً شرح حالش را هم ذکر کردیم در

«بلوغ الامانی» جلد ۲ صفحه ۶۹ تعبیرش این است:

«قال الحافظ فی "بلوغ المرام" اسنادہ حسن»

همچنین آقای «حسین سلیم نسب» محقق «مسند ابو یعلی» جلد ۱ صفحه ۲۸۷ در پاورقی می‌گوید:

«اسنادہ صحیح»

این روایت ثابت می‌کند که عمل و سیره امیرالمؤمنین در وضو عبارت از مسح کشیدن بر روی پا بود نه شستن

آن و بزرگان اهل سنت بر صحت این روایت شهادت داده‌اند.

آقایان اهل سنت وقتی که دیدند این روایت مانند ده‌ها روایت دیگر دلالت بر مسح پا می‌کند نه غسل آن! از آن

طرف هم آقایان از بعضی از فقها و برخی از ائمه‌ی اهل سنت لزوم غسل پا را نقل می‌کنند. ناگزیر شدند که در

این روایت‌ها تصرفاتی داشته باشند بویژه در زمان بنی امیه که موضوع جعل احادیث رواج داشت و هرکسی

برای این که جایگاهی برای خودش در جامعه درست کند شروع به جعل حدیث از نبی مکرم می‌کرد. تا کار به

جایی می‌رسد که «محمد اسماعیل بخاری» می‌گوید من کتاب «صحیح» خودم را - که به تعبیر آقایان دو هزار

و هفتصد و اندی با حذف مکررات بیشتر روایت ندارد- از میان ششصد هزار روایت گزینش کردم؛ یعنی پانصد

و نود هفت هزار روایت را کنار گذاشته و سه هزار روایت را گزینش کرده است!

یعنی مشخص است که در دوران بنی امیه با سنت نبی مکرم چه کار کردند.

یا «مسلم» در موقعیتی است که قبل از او «بخاری» کتاب «صحیح بخاری» خودش را نوشته و راه برای نوشتن

«صحیح مسلم» هموار است. حتی بعضی‌ها مسلم را متهم می‌کنند که ایشان برداشته از روی «صحیح بخاری»

تقلب و رو نویسی کرده است و برخورد تندی هم با او در نیشابور داشتند. ایشان می‌گویند من این ۴۵۰۰ احادیث «صحيح مسلم» را از میان سیصد هزار روایت انتخاب کردم! یعنی دویست و نود و پنج هزار و پانصد روایت را رها کرده است و از میان آن‌ها ۴۵۰۰ روایت را انتخاب کرده است.

شما می‌دانید که در میان «صحيح بخاری» و «صحيح مسلم» چه روایات نادرست، خلاف سنت و خلاف عقل وجود دارد و چه نسبت‌های ناروا به انبیاء و به نبی مکرم اسلام (صلی الله علیه و اله وسلم) داده شده است.

در دوران بنی امیه با کل سنت بازی کردند که از جمله آن‌ها بحث وضو است شما ببینید در مورد آیه قرآن به صراحت بزرگان‌شان می‌گویند آیه دلالت بر مسح پا می‌کند.

از ابن عباس بیش از ده دوازده مورد نقل می‌کنند که:

«أَبَى النَّاسُ إِلَّا الْغَسْلَ وَلَا أَجِدُ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَّا الْمَسْحَ»

الكتاب المصنف في الأحاديث والآثار ، اسم المؤلف: أبو بكر عبد الله بن محمد بن أبي شيبة الكوفي الوفاة: ۲۳۵ ، دار النشر: مكتبة الرشد - الرياض - ۱۴۰۹ ، الطبعة: الأولى ، تحقيق: كمال يوسف الحوت، ج ۱، ص ۲۷.

قرآن می‌گویند باید مسح بکشید ولی مردم متأسفانه جز شستن پا زیر بار حکم قرآن نمی‌روند.

یا دارد:

«الوضوء غسلتان و مسحتان»

جامع البيان عن تأويل آي القرآن ، اسم المؤلف: محمد بن جرير بن يزيد بن خالد الطبري أبو جعفر الوفاة: ۳۱۰ ، دار النشر: دار الفكر - بيروت - ۱۴۰۵، ج ۶ ص ۱۲۸.

ان شاء الله عبارت آقای ابن عباس را خواهیم خواند، همین عباراتی که حضرات از ابن عباس دارند نقل می‌کنند برای ما کافی است.

«دار قطنی» از بزرگان اهل سنت از ابن عباس نقل می‌کند:

«ما أجد في الكتاب إلا غسلتين و مسحتين»

در قرآن (درباره وضو) جز دو شستشو و دو مسح ما چیز دیگری نمی‌یابیم

سنن الدارقطني ، اسم المؤلف: علي بن عمر أبو الحسن الدارقطني البغدادي الوفاة: ۳۸۵ ، دار النشر : دار

المعرفة - بيروت - ۱۳۸۶ - ۱۹۶۶ ، تحقيق : السيد عبد الله هاشم يماني المدني، ج ۱، ص ۹۶.

شستن صورت و دست و مسح سر و مسح پا.

آقای «نووی» که از استوانه‌های فقهی شافعی‌ها است کتابی به نام «المجموع» دارد که مفصل‌ترین کتاب فقهی شافعی‌ها است.

ایشان در جلد اول صفحه ۴۱۷ همین عبارت را از ابن عباس نقل می‌کند.

«ابن قدامه مقدسی» از فقهای به نام حنابله است کتاب ایشان در نزد وهابیت جایگاه ویژه‌ای دارد در کتاب

«المغنی» جلد اول، صفحه ۱۲۰ می‌گوید:

«عن ابن عباس أنه قال ما أجد في كتاب الله إلا غسلتين و مسحتين»

...من در کتاب خدا جز دو شستن و دو مسح چیز دیگری نیافتم

المغني في فقه الإمام أحمد بن حنبل الشيباني ، اسم المؤلف: عبد الله بن أحمد بن قدامة المقدسي أبو محمد

الوفاة: ۶۲۰ ، دار النشر : دار الفكر - بيروت - ۱۴۰۵ ، الطبعة : الأولى، ج ۱، ص ۹۰

«آقای «سرخسی» از فقهای به نام احناف است کتاب مفصلی به نام «المبسوط» دارد که مفصل‌ترین کتاب حنفی‌ها است مثل جواهر ما است ایشان از ابن عباس نقل می‌کند و می‌گوید:

«نزل القرآن بغسلین و مسحین»

قرآن به دو غسل و دو مسح نازل شده است.

المبسوط ، اسم المؤلف: شمس الدین السرخسی الوفاة: ۴۸۳ ، دار النشر: دار المعرفة - بیروت، ج ۱، ص ۸.

همچنین «علامه عینی» در کتاب «عمدة القاری شرح صحیح بخاری» از ابن عباس نقل می‌کند:

« أمر الله بالمسح و أبي الناس إلا الغسل»

خدا دستور داده است که در موقع وضو گرفتن پای خود را مسح کنید و لکن مردم جز شستن چیز دیگری را زیر بار نمی‌روند.

عمدة القاری شرح صحیح البخاری ، اسم المؤلف: بدر الدین محمود بن أحمد العینی الوفاة: ۸۵۵هـ ، دار النشر : دار إحياء التراث العربي - بیروت، ج ۲ ص ۲۳۸.

این‌ها نمونه‌هایی است . انسان قلبش به درد می‌آید که در طول این مدت دوران بنی امیه با احادیث اهل بیت (علیهم السلام) چه کارها کرده‌اند! و چه برنامه‌هایی را پیاده کرده‌اند واقعا برای انسان قابل تحمل نیست.

با توجه به این موضوعاتی که ما عرض کردیم، عزیزان دقت کنند در همین روایاتی که از امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نقل کردیم می‌بینیم که تحریفاتی در طول تاریخ صورت گرفته است. این تحریفات به چه نحوی بوده است؟

نسبت به تک تک این روایات دال بر مسح یا دال بر بطلان نماز با آمین گفتن، یا تکتف یا حی علی خیر العمل تحریفاتی صورت گرفته است. تغییراتی که در نماز و وضو و موارد دیگر انجام شده است همه تحریفاتی است که بر خلاف کتاب و سنت صورت گرفته است. اینها به دنبال این هستند که اثبات کنند آنچه را که بزرگان و ائمه‌شان در زیر فشار حکومت‌های بنی امیه و بنی العباس انجام داده‌اند درست بوده است.

همین روایتی که از «مسند احمد» جلد اول صفحه ۱۴۸ خواندیم و صحیح بود این روایت را می‌آیند می‌گویند امیرالمؤمنین نظرش این بود اگر کسی نعلین یا کفش در پایش بود اگر خواست وضو بگیرد لازم نیست کفشش را بشوید. همین که روی کفش و نعلینش مسح بکشد کافی است و وضوی او صحیح است. شما ببینید همین سند را از عبد خیر دارد:

«رَأَيْتَ عَلِيًّا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى النَّعْلَيْنِ»

مسند الإمام أحمد بن حنبل، ج ۱، ص ۱۴۸، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشيباني، الوفاة: ۲۴۱، دار النشر: دار صادر - بيروت.

بعد می‌گوید:

«لَوْلَا أَنِي رَأَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَلَّ كَمَا رَأَيْتُمُونِي فَعَلْتُ لَرَأَيْتُ أَنَّ بَاطِنَ الْقَدَمَيْنِ هُوَ أَحَقُّ بِالمَسْحِ مِنْ ظَاهِرِهِمَا»

زیر پا را مسح کشیدن بهتر از روی پا مسح کشیدن بود.

می‌گویند کسی که دروغ می‌گوید کم حافظه است! توجه هم ندارد به این که دروغش کاملاً آشکار بشود و آبرویش برود. کسی که نعلین و کفش پایش است آیا در آنجا بحث زیر قدم مطرح است؟!

می‌گوید علی بر روی کفش مسح می‌کشید می‌گفت اگر پیغمبر اکرم این‌گونه نمی‌کشید من احساس می‌کردم زیر پایم را مسح می‌کشیدم بهتر بود!

این‌ها در حقیقت یک نوع بازی کردن با شریعت است، یک نوع به استهزاء گرفتن شریعت است. برای این‌که بخواهند آن عقیده خودشان را بر دیگران تحمیل بکنند می‌آیند یک چنین روایتی را جعل می‌کنند.

«وَمَسَحَ عَلِيٌّ النَّعْلَيْنِ»

بر روی نعلینش مسح کشید و گفت باطن قدمین احق به مسح است از ظاهر آن!

آقایان به این مصادر هم مراجعه کنند «سنن دارمی» جلد اول صفحه ۱۸۱ و «تفسیر قرطبی» جلد ۶ صفحه ۱۰۶ و کتاب‌های متعدد دیگر.

کتاب «مسند احمد» در جلد اول صفحه ۱۱۴ آن روایت را با سند صحیح می‌آورد و در جلد اول صفحه ۱۴۸ تعبیر نعلین را می‌آورد تا این‌که اثبات کند رأی علی غسل پا بوده است! اگر مسح آورده است مسح بر روی نعلین و کفش بوده است نه بر روی کعبین!

این کاملاً نشان از یک نوع تحریف در روایات دارد. یا مثلاً در «سنن دارمی» وقتی که روایت مسح رجلین را می‌آورد می‌گوید:

« حَدِيثٌ مَنْسُوحٌ بِقَوْلِهِ (وَامْسَحُوا بِرُؤُوسِكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ) »!

سنن الدارمی ، اسم المؤلف: عبدالله بن عبدالرحمن أبو محمد الدارمی الوفاة: ۲۵۵ ، دار النشر : دار الكتاب العربي - بيروت - ۱۴۰۷ ، الطبعة : الأولى ، تحقيق : فواز أحمد زمرلي ، خالد السبع العلمي، ج ۱، ص ۱۹۵.

حدیثی که دلالت بر مسح در وضو دلالت می‌کند این نسخ شده است، ناسخش چیست؟

ناسخس آیه:

(وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ)

... صورت و دستها را تا آرنج بشویید! و سر و پاها را تا مفصل مسح کنید!

سوره مائده (۵): آیه ۶

ما در گذشته ثابت کردیم و امروز هم از ابن عباس خواندیم که:

«أمر الله بالمسح و أبي الناس إلا الغسل»

یا:

«ما اری فی القرآن الا مسحین و غسلین»

بزرگان اهل سنت صراحت دارند که در آیه شریفه :

(وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ)

... صورت و دستها را تا آرنج بشویید! و سر و پاها را تا مفصل مسح کنید!

سوره مائده (۵): آیه ۶

کلمه «ارجلکم» را چه به فتح لام بخوانیم، چه به کسر لام ، در هر دو صورت دلالت بر مسح پا می کند نه غسل

پا!

اشکال سوم در این جا این است که «آقای عبد خیر» زمان پیغمبر اکرم را درک نکرده است!

ما اگر به کتاب‌های تراجم مثل «تاریخ بغداد» جلد ۱۱ صفحه ۱۲۵، یا «استیعاب» ابن عبد البر، جلد ۳ صفحه ۱۲۷ مراجعه کنیم می‌بینیم که راوی این وضوی علی بن ابیطالب، نبی گرامی را درک نکرده است. حتی پدرش وقتی که مسلمان شده است خیلی کوچک بوده یک روایت هم از پیغمبر اکرم ندارد. مشخص است که روایت را از امیرالمؤمنین بعد از رحلت پیغمبر اکرم نقل کرده است نه در زمان حیات پیغمبر!

چطور می‌شود امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) خبر نداشته باشد که مسح پا به آیه قرآن نسخ شده است؟!

در هر صورت روایت را آقای «عبد خیر» از امیرالمؤمنین نقل می‌کند و ظاهر شرح حال «عبد خیر» هم دلالت می‌کند زمان خلافت امیرالمؤمنین و بعد از رحلت پیغمبر اکرم بوده است.

می‌گوید من دیدم علی (علیه السلام) دارد روی پایش را مسح می‌کشد و می‌گوید اگر دستور و سیره پیغمبر اکرم نبود نظرم بر این بود که موقع وضو گرفتن زیر پا را بشوییم. وقتی که پیغمبر اکرم این طوری وضو می‌گیرد من هم مطابق سیره نبی مکرم عمل می‌کنم.

این یک روایت بود که عرض شد و این روایت از نظر سند مشکلی ندارد، از نظر دلالت کاملاً صحیح است. هیچ شبهه‌ای در این روایت نیست، که هم دلالت می‌کند آقا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) به هنگام وضو گرفتن مسح می‌کشیده و هم نبی مکرم وضو گرفتنش وضوی مسحی بوده است نه وضوی غسلی!

روایت دوم، از ابی مطر است ایشان نقل می‌کند:

«بَيْنَمَا نَحْنُ جُلُوسٌ مَعَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ فِي الْمَسْجِدِ عَلَى بَابِ الرَّحْبَةِ»

ما با علی بن ابیطالب در همان دم دَرِ مسجد نشسته بودیم.

مسند الإمام أحمد بن حنبل، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشيباني الوفاة: ۲۴۱، دار النشر: مؤسسة

قرطبة - مصر، ج ۱، ص ۱۵۸.

رحبه یعنی همان آستانه و آن حیاط در .

«إِذْ جَاءَ رَجُلٌ فَقَالَ أَرْنِي وُضُوءَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ عِنْدَ الرَّوَالِ فَدَعَا قَنْبِرَ فَقَالَ ائْتِنِي بِكُوزٍ مِنْ مَاءٍ»

مردی آمد و عرضه داشت یا علی به من وضوی پیغمبر اکرم را نشان بده، پیغمبر اکرم چطوری وضو می گرفت؟
- ببینید مشخص است که قبل از خلافت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) با وضوی پیغمبر اکرم بازی شده، و خود این نشانگر اختلاف مسلمانها و صحابه در رابطه با وضوی پیغمبر اکرم است- امیرالمؤمنین به قنبر گفت برو آبی بیاور وقتی که کوزه آب را برای امیرالمؤمنین آوردند

«فَعَسَلَ كَفَّيْهِ وَوَجْهَهُ ثَلَاثًا وَتَمَضَّمَصَ ثَلَاثًا ... وَمَسَحَ رَأْسَهُ وَاحِدَةً وَرِجْلَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ»

دستهایش و صورتش را شست...

روایت مفصل است من گزینشی و مورد استدلال را خواندم شاهد مثال ما روی:

«وَمَسَحَ رَأْسَهُ وَاحِدَةً وَرِجْلَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ»

است.

«ثُمَّ قَالَ أَيْنَ السَّائِلُ عَنْ وُضُوءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»

سپس گفت کسی که در مورد وضوی پیغمبر اکرم سوال می کرد کجاست؟

«كَذَا كَانَ وُضُوءَ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»

وضوی پیغمبر اکرم اینطوری بوده است.

این باز صراحت دارد که هم وضوی امیرالمؤمنین وضوی مسحی بود هم نبی مکرم وضویش مسحی بود.

این حدیث در «مسند عبد ابن حمید» حدیث ۹۵، آمده است و نیز «سیوطی» در «مسند علی» جلد اول صفحه ۳۲۱ و «ابن حجر عسقلانی» در «المطالب العالیه بزوائد الثمانیه» جلد اول صفحه ۶۰ این حدیث را نقل می‌کنند.

«متقی هندی» هم این حدیث را در «کنز العمال» جلد ۹ صفحه ۴۴۸ حدیث ۲۶۹۰۸ نقل می‌کند و می‌گوید این روایت از طریق ابو مطر آمده ضعیف است،

ما در جواب آقای «متقی هندی» می‌گوییم آقای حاکم نیشابوری که از خریطین علم رجال است، در کتاب «مستدرک الصحیحین» جلد ۴ صفحه ۲۱۹ روایتی را آورده که ابو مطر هم در سند او است گفته است:

«هذا حدیث صحیح الاسناد»

این حدیث صحیح الاسناد است

همچنین «ابن حجر عسقلانی» در «تهذیب التهذیب» جلد ۱۲ صفحه ۲۱۴ می‌گوید:

«ذکره ابن حبان فی الثقات»

آقای «ابن حبان»، «ابو مطر» را در کتاب ثقات که مخصوص راویان ثقه است آورده است. جناب «بخاری» هم در کتاب «الادب المفرد» صفحه ۱۵۵ از «ابو مطر» نقل روایت کرده است. پس اشکالی را که آقای «متقی هندی» در «کنز العمال» آورده و این که ابو مطر ضعیف است، وارد نیست و ایشان ضعیف نیست. به فرض اگر ضعیف هم باشد ما روایت اول را از عبد خیر خواندیم روایت صحیح بود این روایت اگر ضعیف هم باشد مؤید آن روایت است و در مؤیدات، چه شیعه و چه سنی بررسی سندی را لازم نمی‌دانند و می‌گویند روایات ضعیف می‌تواند مؤید روایت صحیح باشد.

روایت سوم در حضور امیرالمؤمنین «سلام الله علیه» روایت نزال ابن سبره است «بیهقی» در کتاب «شعب الایمان» جلد پنجم صفحه ۱۰۹ حدیث ۵۹۸۲ روایتی را از نزال ابن سبره نقل می‌کند می‌گوید:

«صَلَّى عَلِيَّ الظَّهْرَ فِي الرَّحْبَةِ»

علی ابن ابیطالب نماز را در رحبه خواند.

شعب الایمان ، اسم المؤلف: أبو بكر أحمد بن الحسين البيهقي الوفاة: ٤٥٨ ، دار النشر: دار الكتب العلمية - بيروت - ١٤١٠ ، الطبعة: الأولى ، تحقيق: محمد السعيد بسيوني زغلول، ج ٥ ص ١٠٩

مراد از رحبه یا حیاط مسجد است و یا منطقه‌ای در چند کیلومتری کوفه.

«ثم جلس في حوائج الناس»

سپس حضرت نشستند و مردم سوالات و مشکلاتشان را مطرح کردند

«حتى حضرت العصر»

تا نماز عصر رسید

«ثم أتى بكوز من ماء»

یک کوزه‌ای از آب آوردند

«فصب منه كفاً فغسل وجهه و يديه و مسح على رأسه و رجليه»

امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) صورت و دستشان را شستند و سر و پایشان را مسح کشیدند.

«ثم قام فشرب فضل الماء و هو قائم»

سپس ایستادند و اضافه آبی که از وضو باقی مانده بود را میل فرمودند.

شما این را داشته باشید که چه بازی‌هایی با این روایت شده است! روایت صراحت دارد.

«مسح علی رأسه و رجليه»

بعد از وضو اضافه آب را ایستادند و میل کردند. این مطلب در کتاب شعب الایمان بیهقی که از کتب معتبر در نزد اهل سنت است آمده.

در روایت آقای «ابوداود طیالسی» هم دارد:

«فغسل وجهه و یدیه ومسح علی رأسه و رجليه»

مسند أبي داود الطيالسي ، اسم المؤلف: سليمان بن داود أبو داود الفارسي البصري الطيالسي الوفاة: ٢٠٤ ، دار النشر : دار المعرفة - بيروت - ج ١ ص ٢٢، حديث ١٤٨.

«طبری» در تفسیرش دارد که:

« فغسل وجهه ویدیه ثم مسح برأسه و رجليه»

جامع البيان عن تأويل آي القرآن ، اسم المؤلف: محمد بن جرير بن يزيد بن خالد الطبري أبو جعفر الوفاة: ٣١٠ ، دار النشر : دار الفكر - بيروت - ١٤٠٥، ج ٦ ص ١١٣.

صورت و دست‌شان را شستند و بعد سر مبارک‌شان و پایشان را مسح کشیدند.

«جصاص» کتابی به نام «احکام القرآن» دارد جلد ٣ صفحه ٣٥٢ همین تعبیر را دارد

« ثم مسح برأسه و رجليه»

«احمد ابن حنبل» در جلد اول «مسند» صفحه ۱۵۸ دارد:

«و مسح رِجْلَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ»

مسند الإمام أحمد بن حنبل ، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشيباني الوفاة: ۲۴۱ ، دار النشر : مؤسسة قرطبة - مصر، ج ۱، ص ۵۹.

«شوکانی» که از شخصیت‌های برجسته است و وهابی‌ها هم به او ارادت دارند و چون گفته رفتن به زیارت قبور و توسل به اهل قبور حرام است، به خاطر همین یک مطلب، کتاب‌های او در عربستان سعودی چاپ می‌شود و خیلی هم برایش احترام قائل هستند. او در کتاب «نیل الاوطار» جلد اول صفحه ۱۳۰ نقل می‌کند: حضرت علی (سلام الله علیه) سر و پایشان را مسح کردند.

این کاملاً واضح و روشن است هیچ شبهه‌ای در دلالت روایت نیست.

«مسح علی رأسه و رجليه»

آقای «نسائی» این روایت را از «نزال ابن سبره» به همان شکلی که در آن جا بود آورده است:

« فَأَخَذَ مِنْهُ كَفًّا فَمَسَحَ بِهِ وَجْهَهُ وَذِرَاعَيْهِ وَرَأْسَهُ وَرِجْلَيْهِ »

المجتبى من السنن ، اسم المؤلف: أحمد بن شعيب أبو عبد الرحمن النسائي الوفاة: ۳۰۳ ، دار النشر : مكتب المطبوعات الإسلامية - حلب - ۱۴۰۶ - ۱۹۸۶ ، الطبعة : الثانية ، تحقيق : عبدالفتاح أبو غدة، ج ۱، ص ۸۴.

«غسل وجهه» تبدیل شده به «مسح وجهه»! دقت کنید:

«فَمَسَحَ بِهِ وَجْهَهُ وَذِرَاعَيْهِ وَرَأْسَهُ وَرِجْلَيْهِ»

علی ابن ابیطالب وضو گرفت صورت و دستش را مسح کشید و سرش را هم مسح کشید! کلمه «غسل وجهه» تبدیل به «مسح وجهه» می‌شود. از آن طرف هم «مسح رأسه و رجليه» کلمه «مسح» از آن جا حذف می‌شود ما از این آقایان سوال می‌کنیم: آیا درباره نبی مکرم ما یک مورد داریم که صورت و دست‌شان را مسح بکشند؟! این خلاف قرآن است! قرآن می‌فرماید:

(... فَأَغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ...)

صورت و دستها را تا آرنج بشویید! و سر و پاها را تا مفصل مسح کنید!

سوره مائده (5): آیه 6

برای این که اثبات کنند امیرالمؤمنین خلاف قرآن عمل کرده و این را بهانه برای سب و لعن علی (علیه السلام) قرار بدهند و این را در بالای منابر بگویند؛ یا بگویند مراد از مسح همان غسل است «مسح وجهه» یعنی «غسل وجهه»!

در کنار این می‌گویند روایتی هم که می‌گوید «مسح رأسه و رجليه» مراد از آن هم یعنی «غسل وجهه و رجليه»!

پاسخ ما که قبلا هم بحث کردیم این است که اولاً «مسح؛ إمرار اليد على الشيء»؛ کشاندن دست بر چیز دیگر است. مثلاً "مسح رأس اليتيم" مسح کرد سر یتیم را. آیا یعنی سر یتیم را شست؟! یا به سر یتیم دست کشید؟ یا در روایات آمده که اگر کسی به سر بچه‌اش دست بکشد خدا چقدر حسنات به او می‌دهد. یعنی به این معنا است که ببرد سر بچه‌اش را زیر شیر آب و بشوید؟! یا مراد از دست کشیدن نوازش کردن است؟

اولاً اگر مراد از مسح رجليه، غسل رجليه باشد اصلاً با خود ماده غسل و مسح کاملاً در تضاد است.

ثانیا: اشکال دیگر شما که می‌گویید سر را نباید شست (وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ) که دیگر صراحت دارد. آیا آن جا هم (وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ) را «غسلوا بِرُءُوسِكُمْ»

معنی می‌کنید؟!

در هر صورت این روایت از جهات مختلف قابل مناقشه است و دلالت می‌کند که دست‌های خیانت‌کار زمان بنی امیه شجره‌ی ملعونه‌ای که در قرآن است در روایت را تحریف کرده‌اند. برای این که اثبات کنند چون آقای ابوحنیفه و فلان... گفته است وضو را باید غسلی کرد و جناب عثمان دستور داده است در وضو باید پا شسته شود علی ابن ابیطالب هم نظرش غسل پا بوده است!

تحریف دیگری که آقایان انجام داده‌اند این است که کلمه «مسح» را برداشتند و به جای آن «غسل» نوشتند! در خیلی از جاها این کار را کردند. انسان وقتی که این‌ها را بررسی می‌کند نمی‌داند واقعا بخندد و یا گریه کند! به تعبیر امام سجاد (سلام الله علیه) که در مجلس یزید فرمود: «الحمد لله الذي جعل اعدائنا من الحمقا»؛ سپاس خدای منان را که دشمنان ما را از احمق‌ها آفرید.

واقعا ما بنای اهانت و جسارت نداریم ولی این کار این‌ها چه معنایی دارد؟! شما عبارتی را که در «صحیح بخاری» آمده سند هم معتبر است ببینید:

«سمعت النَّزَّالَ بْنَ سَبْرَةَ يحدث عن عَلِيٍّ رضي الله عنه أَنَّهُ صَلَّى الظُّهْرَ ثُمَّ قَعَدَ فِي حَوَائِجِ النَّاسِ فِي رَحْبَةِ الْكُوفَةِ حَتَّى حَضَرَتْ صَلَاةُ الْعَصْرِ ثُمَّ أَتَى بِمَاءٍ فَشَرِبَ وَغَسَلَ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ وَذَكَرَ رَأْسَهُ وَرَجَلَيْهِ»

....سر و پایش را هم ذکر کرد!! یاد آورد!!

الجامع الصحيح المختصر (صحیح البخاری)، ج ۶، ص ۲۴۸، اسم المؤلف: محمد بن إسماعيل أبو عبدالله

البخاري الجعفي، الوفاة: ۲۵۶، ناشر: دار الفكر، بيروت، ۱۴۰۱ ق.

ما چیزی نمی‌گوییم؛ فقط از آقایان اهل سنت، از این آقایان وهابی‌ها، از این آقایانی که هر سال ختم «صحیح بخاری» دارند و با آب و تاب و هزینه‌های میلیاردی آن را برگزار می‌کنند و سوال می‌کنیم:

این مطلب چیست که با سند صحیح آورده‌اید؟

«ومسح رأسه ورجليه»

آقای «بخاری» می‌آید کلمه «مسح» را برمی‌دارد و به جای آن «ذکر» می‌گذارد! ما که نفهمیدیم آقایان بیابند توضیح بدهند معنای «ذکر رأسه ورجليه» چیست؟ به جای این که میلیاردی برای ختم «صحیح بخاری» خرج کنند بیابند یک مقدار برای محققین به نام هزینه کنند آن‌ها بگویند کلمه «ذکر» در این جا چیست؟ علی ابن ابیطالب دست و صورتش را شست و بعد سر و پایش را یاد آورد!! این یعنی چه؟! یعنی این که آن‌ها را نشست، گفت آقای سر! آقای پا! همین که در دلش نیت کرد دیگر وضویش تمام شد! یا نه، قبلا سر و پایش را مسح کشیده بود، صورتش را شست و دستش را هم شست و یاد آورد که در وضوی قبلی من سر و پام را مسح کشیده بودم! خواهد گفت خدایا آن مسح و غسل قبلی را بچسپان به وضوی الان من! معنی این چیست!!؟ چه می‌خواهند بگویند؟! می‌خواهند با دین چه بکنند؟! آیا می‌خواهند با این عبارتها عداوت خودشان را با حضرت علی اثبات کنند؟ یا می‌خواهند با شریعت پیامبر اکرم بازی کنند! این‌ها در صحیح‌ترین کتاب‌شان بعد از قرآن این مطلب را می‌آورند! آقایان به «صحیح بخاری» جلد ۶، صفحه ۲۴۸ حدیث ۵۶۷۶ مراجعه کنید.

باز «صحیح بخاری» در جلد ۶ صفحه ۲۴۸ حدیث ۵۶۷۵ اصلا از وضوی علی ابن ابیطالب در رجه چیزی نمی‌گوید، برای حضرت یک آبی آوردند «فَشَرِبَ قَائِمًا»

الجامع الصحیح المختصر (صحیح البخاری)، ج ۶، ص ۲۴۸، اسم المؤلف: محمد بن إسماعیل أبو عبدالله البخاری الجعفی، الوفاة: ۲۵۶، ناشر: دار الفکر، بیروت، ۱۴۰۱ ق.

همان روایت و همان سند است ولی آن جایی که بحث وضوی حضرت علی بوده است را حذف کردند!

فقط این را آورده‌اند: « فَشَرِبَ قَائِمًا »؛ ایستاد آب را خورد.

بعد گفت:

«إِنَّ نَاسًا يَكْرَهُ أَحَدَهُمْ أَنْ يَشْرَبَ وَهُوَ قَائِمٌ وَإِنِّي رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَلَ كَمَا رَأَيْتُمُونِي فَعَلْتُ»

بعضی‌ها می‌گویند ایستاده آب خوردن خوب نیست و کراهت دارد، من پیغمبر اکرم را دیدم که ایستاده آب می‌خورد.

پرسش:

این را دیگر به امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نسبت دادند حضرت که این طوری نفرموده است؟

پاسخ:

بله، گفتند امیرالمؤمنین ایستاده آب خورد و گفت پیغمبر اکرم هم ایستاده آب می‌خوردند. دارند می‌گویند تعدادی دور حضرت در رجه نشسته بودند و حضرت علی بلند شد ایستاد آب خورد!! ادامه بحث برای جلسه بعد باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته